

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/05358-14
Saksbehandler Ingvild Møgster Lindaas

Regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033 -fastsettelse av planprogram

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for samferdsel	22.03.2022	8/22
2 Ungdommens fylkesutvalg	05.04.2022	6/22
3 Fylkeseldrerådet	05.04.2022	4/22
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	05.04.2022	5/22
5 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	05.04.2022	5/22
6 Fylkesutvalget	20.04.2022	50/22
7 Fylkestinget	03.05.2022	18/22

Hovedutvalg for samferdsel har behandlet saken i møte 22.03.2022 sak 8/22

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for samferdsel - vedtak/innstilling

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Ungdommens fylkesutvalg har behandlet saken i møte 05.04.2022 sak 6/22

Møtebehandling

Ingen merknader

Votering

Enstemmig

Ungdommens fylkesutvalg - innstilling

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 05.04.2022 sak 4/22

Møtebehandling

Fylkeseldrerådet har ingen merknader til forslaget fra fylkeskommunedirektøren og viser ellers til våre innspill under workshopen 04.04.2022

Votering

Enstemmig

Fylkeseldrerådet - innstilling

Fylkeseldrerådet har ingen merknader til forslaget fra fylkeskommunedirektøren og viser ellers til våre innspill under workshopen 04.04.2022

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 05.04.2022 sak 5/22

Møtebehandling

Representanten Freddy de Ruiten fremmet følgende forslag på vegne av råd for personer med funksjonsnedsettelse:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse viser til arbeidet i fellessamlingen med de øvrige rådene 04.04.22, hvor man kom med innspill til sakene 4/22, 5/22, 6/22. Vi ber om at disse innspillene sammenfattes og følger sakene i beslutningsprosessen. Rådet vil førøvrig peke på at det er avgjørende i alle disse sakene at man prioriterer konkrete tiltak som medfører inkludering og likestilling. I dette perspektivet vil vi særlig peke på at universell utforming må være en integrert del av planlegging og konkret gjennomføring. Rådet ber også om at vi orienteres underveis og at vår kompetanse aktivt blir benyttet i hele prosessen, ved implementering av ulike tiltak og evaluering av disse.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.
Forslag fra Freddy de Ruiten ble enstemmig vedtatt.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 05.04.2022 sak 5/22

Møtebehandling

Charlotte Wesenberg fremmet følgende forslag:

Punkt 2.

LIM-rådet etterlyser mobilitetsselskapets rolle i handlingsplanen.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Wesenbergs forslag ble enstemmig vedtatt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - innstilling

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.
2. LIM-rådet etterlyser mobilitetsselskapets rolle i handlingsplanen.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 20.04.2022 sak 50/22

Møtebehandling

Representanten Christian Eikeland (FrP) fremmet følgende forslag:

Pkt. 243- bompenger og veiprisering:

1 Fylkestinget er uenig i at den mest åpenbare måten å finansiere prosjekter på er bompenger

2 Fylkestinget støtter ikke følgende konklusjon: «Det kan også bli aktuelt å drøfte bompenger andre steder på Agder, for eksempel i arendalsregionen»

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra FrP til punkt 1 og 2 fikk en stemme og falt (FrP).

Fylkesutvalget - innstilling

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Fylkestinget har behandlet saken i møte 03.05.2022 sak 18/22

Møtebehandling

Representanten Jon-Olav Strand (KrF) fremmet følgende tilleggsforslag:

Fylkestinget vil fremheve de mulighetene som en økt satsing på jernbane har for å knytte ulike reiseformer sammen og bidra til reduserte utslipp.

Det må være en målsetning å få et mest mulig sømløst kollektivsystem for å skape et mer helhetlig tilbud til kundene. Her har AKT og fylkeskommunen en viktig rolle ved å tilrettelegge for en god samhandling mellom ulike transportformer og for gode tilbringersystemer mot jernbanen.

Jernbanen kan være en viktig bidragsyter for å nå målet om reduksjon i klimagassutslipp, og dette må synliggjøres klarere i det videre planarbeidet.

Bruk av tog som lokaltransport er lite omtalt i planprogrammet og bør utredes nærmere.

Planen må også synliggjøre potensialet og konkretisere påvirkning for realisering av Grenlandsbanen.

Representanten Andreas Arff (FrP) fremmet følgende endringsforslag til innstilling:

Pkt. 2.4.3 Bompenger og veiprising:

1. Fylkestinget er uenig i at den mest åpenbare måten å finansiere prosjekter på er bompenger

2. Fylkestinget støtter ikke følgende konklusjon: «Det kan også bli aktuelt å drøfte bompenger andre steder på Agder, for eksempel i Arendalsregionen»

Votering

Fylkesutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra FrP til punkt 1 fikk 11 stemmer og falt (FrP, Dem, PP, PDK, Rødt)

Forslag fra FrP til punkt 2 fikk 11 stemmer og falt (FrP, Dem, PP, PDK, Rødt)

Tilleggsforslag fra KrF ble vedtatt med 44 mot 5 stemmer (FrP)

Fylkestinget - vedtak

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Fylkestinget vil fremheve de mulighetene som en økt satsing på jernbane har for å knytte ulike reiseformer sammen og bidra til reduserte utslipp.

Det må være en målsetning å få et mest mulig sømløst kollektivsystem for å skape et mer helhetlig tilbud til kundene. Her har AKT og fylkeskommunen en viktig rolle ved å tilrettelegge for en god samhandling mellom ulike transportformer og for gode tilbringersystemer mot jernbanen.

Jernbanen kan være en viktig bidragsyter for å nå målet om reduksjon i klimagassutslipp, og dette må synliggjøres klarere i det videre planarbeidet.

Bruk av tog som lokaltransport er lite omtalt i planprogrammet og bør utredes nærmere.

Planen må også synliggjøre potensialet og konkretisere påvirkning for realisering av Grenlandsbanen.

Regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033 -fastsettelse av planprogram

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget vedtar å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3.

Vedlegg

Vedlegg 1 Planprogram_mobilitetsplanen

Vedlegg 2 Vurdering av KU_planprogram_mobilitetsplanen

Vedlegg 3 Sammendrag og kommentar

høringsinnspill_planprogram_mobilitetsplanen

Vedlegg 4 Innspillene samlet_planprogram_mobilitetsplanen

Sammendrag

Fylkestinget vedtok 26. oktober 2021 å varsle oppstart av arbeid med regional plan for mobilitet for Agder 2022-2033 og å sende forslag til planprogram på høring. Høringsfristen ble satt til 10. desember 2021, men basert på tilbakemeldinger forlenget til 15. februar 2022.

I høringsperioden er det kommet inn tilsammen 38 skriftlige innspill til planen. Innspillene har vært nyttige for å kunne justere og tilpasse planprogrammet. Fremdriften er justert for å sikre god behandling, forankring, medvirkning og at arbeidet er enda bedre koordinert med de to andre regionale planene. Temaene jernbane, havn/sjø, natur/areal og folkehelse er blitt mer synliggjort i justert planprogram. Ellers har innspillene gitt oss nyttig informasjon og refleksjoner til videre arbeid med planen. Vi mener kartleggingen beskrevet i planprogrammet dekker det som skal til for å kunne svare ut spørsmålene i mobilitetsplanen. Justert planprogram vil være et godt verktøy i arbeidet med å utarbeide den regionale planen for mobilitet.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler Agder fylkeskommune å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033.

Saksopplysninger

Fylkestinget vedtok 20. oktober 2020, gjennom regional planstrategi, i fylkestingssak nr. 63/20, å sette i gang arbeidet med regional plan for mobilitet 2022-2033 (mobilitetsplanen).

Fylkestinget vedtok 26. oktober 2021, i fylkestingssak 64/21, å varsle oppstart av arbeid med regional plan for mobilitet for Agder 2022-2033, jf. plan- og bygningslovens § 4-1 og § 8-3, og at forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn med svarfrist 10. desember 2021.

Formålet med planen er å gi en tydelig bærekraftig retning for arbeidet med mobilitet på Agder de neste ti årene. Gjeldende regionale planer og strategier for dette temaet vil bli erstattet og samlet i en regional plan for mobilitet.

Parallelt med denne planen arbeider Agder fylkeskommune med en regional plan for senterstruktur og handel og en regional plan for bolig, areal og transport for kristiansandsregionen. For å koordinere prosessen ble de tre regionale planprogrammene sendt ut på felles høringsrunde og med felles saksnummer. Dette for å gjøre det enklere for kommuner og andre aktører med å komme med innspill uavhengig av i hvilken plan det hører hjemme under. Det er et mål om at de tre regionale planforslagene legges ut med en felles høringsrunde og at planene med handlingsprogram vedtas samtidig våren 2023.

Kort tid etter at forslag til planprogram ble lagt ut på høring kom det tilbakemeldinger fra kommuner at 10. desember var for kort frist. Selv om fristen var i henhold til lovverket ble det argumentert med at planprogram til tre regionale planer var en omfattende jobb å sette seg inn i og at flere kommuner ønsket å ha sakene til politisk behandling. Basert på disse tilbakemeldingene vedtok administrasjonen å forlenge høringsfristen til 15. februar 2022 for kommunene og alle andre som søkte om utsatt frist.

I høringsperioden er det kommet inn tilsammen 38 skriftlige innspill til planen, hvorav 14 stk. fra statlige og regionale instanser, 12 innspill fra kommunale instanser og 12 stk. fra

lag og foreninger. Innspillene er sammenfattet og kommentert fra administrasjonens side, jf. vedlegg 3. Innspillene ligger også vedlagt i sin helhet.

Basert på innspillene er nå fremdriften i planprogrammet justert. Det legges opp til at høringsperioden blir tilstrekkelig lang for at folk skal få tid til å gå igjennom og vurdere planforslaget ordentlig, samt å sikre politisk forankring i kommunene. Justeringen i fremdrift har den konsekvens at forventet vedtak av selve planen er blitt forskjøvet med et par måneder, til mai/juni 2023.

Ut fra tilbakemeldinger er medvirkningskapittet noe justert og tydeliggjort. Dette både for barn og unge, men også for at medvirkningen i størst mulig grad vil gjøres sammen med de to andre regionale planene.

Videre er det kommet innspill på at det er ønske om at de tre regionale planene var én plan. Vi ser at noen av temaene er overlappende og sammenfallende, og det er derfor vi kjører så mye som mulig av medvirkning felles og koordinerer fagtema, analyser og innhold i planene. Samtidig inneholder de tre planene ulike temaer og nivå som kan være greit å skille. I hht. gjeldende regional planstrategi det skal være tre regionale planer på disse teamene.

Det er kommet tilbakemeldinger på at jernbane og havn/sjø er temaer som bør tydeliggjøres i planprogrammet. Administrasjonen er enige i disse innspillene og synliggjort jernbane og havn/sjø bedre i planprogrammet. Videre er det kommet en del innspill som går på natur, arealbudsjetten og arealgjerrighet. Dette er også tema som er synliggjort bedre i justert planprogram. Andre innspill som er tatt til følge er å synliggjøre folkehelse.

Det er ønske om flere kartlegginger, bl.a. sosiøkonomiske forskjeller i grupper, arbeidspendlere, kjøring til barnehage mv. Gode kartlegginger krever mye ressurser, tid og ordentlige verktøy. Fylkeskommunen har verken ressurser, tilgjengelig verktøy eller kapasitet til å gjøre alle undersøkelser som ønskes. Det er naturlig at dette arbeidet også støtter seg på nasjonale undersøkelser. Noen kartlegginger er såpass detaljerte at det nok mer hører hjemme på det kommunale nivået.

Det er kommet innspill som går på konkret areal. Denne regionale mobilitetsplanen vil ikke gå inn å definere konkret arealbruk og således er ikke disse innspillene tatt til følge i planprogrammet.

Alle innspillene inneholder nyttige opplysninger og refleksjoner som blir tatt med videre inn i arbeid med planen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener at justert planprogram vil være et godt verktøy i arbeidet med å utarbeide den regionale planen for mobilitet.

Innspillene som er kommet inn har vært nyttige for å kunne justere og tilpasse planprogrammet. De har også gitt oss nyttig informasjon og refleksjoner til videre arbeid med selve planen. Fremdriften er justert for å sikre god behandling og forankring, og arbeidet er enda bedre koordinert med de to andre regionale planene.

Vi mener kartleggingen beskrevet i planprogrammet dekker det som skal til for å kunne svare ut spørsmålene i mobilitetsplanen.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 beskriver mål på området «Transport og kommunikasjon», men sier derimot lite om konflikt mellom målene, prioriteringer mellom målene og ulike behov hos ulike målgrupper. Regional plan for mobilitet ønsker å konkretisere målene i regionplan 2030, drøfte målkonflikter, se sammenhenger og gi prioriteringer slik at den blir et nyttig verktøy for å dra regionen i en bærekraftig retning.

Økonomiske konsekvenser

Planarbeidet er omfattende og det legges til rette for idéverksted, medvirkning og involvering i arbeidet med mobilitetsplanen. I årsbudsjett 2022 er det avsatt 2 mill. kroner til strategisk utvikling som skal fordeles på fem ulike prosjekter hvor av mobilitetsplanen er et av dem. Forløpig beregnet kostnad til rundt 0,2 mill.kroner.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler Agder fylkeskommune å fastsette planprogrammet for regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033.

Kristiansand, 04.03.2022

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
fylkesdirektør

5.mai.2022